KASVATUSTYÖN MERKITYS OSUUSTOIMINNASSA

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

sitten taistella osuuskauppaa vastaan, etenkin jos sillä välin on yksityinen kauppias tai kauppiaat alkaneet kohteliaimmiksi ja jos vielä vähän halventavat tavaroille hintoja. Käännetään taasen vuorostaan osuuskaupalle selkänsä, ollen kertakaikkiaan tuloksena, että oppinut ja kohtelias nilviäinen voi tuollaiselta väestöltä täydellisesti pimittää silmät näkemästä pitemmälle kuin kohteliaita ja epäkohteliaita persoonia. Tämä ei suinkaan ole havaittavissa ainoastaan osuustoiminnan alalla, mutta se on havaittavissa kaikilla aloilla. Politikoitsija voi koko virka-aikansa miten törkeästi tahansa polkea valitsijainsa etuja ja vaalipäivänä yksi ainoa hymyily, käden puristus ja jos mahdollista sikari tai viinaryyppy tekee hänestä maailman parhaan miehen, miehen, jonka rinnalla rehellinen kohtalotoveri ei ole muuta kuin lurjus tuon tiedottoman työläisen silmissä.

Osuustoiminnalle haitallinen, myöskin tiedottomuudesta johtuva pahe on kateus. Tutnuu hyvin vaikealta voida sulattaa sitä, etä j ku naapuri tuossa rinnalla saa hyötyä yhteistyöstä. Usein viekin tämä niin pitkälle, että vähätietoinen osuustoimintamies päättää alkaa vasustamaan tuota osuusliikettä vaikka siitä olisi ollut hänellekin hyötyä, ajatellen, että hänen on mukavampaa antaa järjestyneiden riistäjien nylkeä itseään kun vaan saa olla vähänkään paremmassa asemassa kuin naapuri. Silmäänpistävää on myöskin se, että nähdään osuustoiminnan palveluksessa olevat henkilöt jonkinlaisina "syöttiläinä". Tällaiset syyttäjät eivät huomaa sitä, että kauppiaansa, joka mahdollisesti muutama vuosi sitten oli rutiköyhä, on nyt äveriään rikas. Tätä ne eivät huomaa siksi, että ne käsittävät asemansa sellaiseksi, että heille ei kuulu samanlainen elämä kuin parempiosaisille; he käsittävät että huoimatta siitä vaikka kauppiaat kuinkakin rikastuisivat, ei niille mitään palkkaa tarvitse maksaa. Tuollainen vähäntietoinen väestö käsittää heitä tulevan pois ainoastaan sen mitä he omasta tahdostaan maksavat palvelijoilleen, jotavastoin varastaminen liikevoiton muodossa yksityisten kauppiaiden taholta on aivan luonnollinen ja hyväksyttävä asia. On ikäänkuin luonnollinen asia, että varastaa, näyttäen paljon luonnottomalta se seikka, että nautitaan itse liikevoitto ja maksetaan työstä palvelijoille palkka.

Jäsenistön tietoisuus on osuusliikeelle välttämättömämpi pääoma kuin itse raha, sillä tiedoton joukko voi aivan helposti tuhota tai muuten käyttää osuustoiminta-aatteelle vastaisesti kuinka suurella liikepääomalla perustetun liikkeen tahansa.

Useat osuusliikkeet jo meidänkin keskuudessa, puhumattakaan vanhemmissa maissa toimivista osuusliikkeistä, ovat oivaltaneet kasvatuksen tärkeyden ja sen edistämiseksi asettavat vuotuisen määrärahan kirjallisuuden, lehtien ja puhujien kustantamista varten. Yleisesti katsoen meikäläisetkin liikkeet täällä myöntävät tämän asian tärkeyden ja sikspä tämänkin lehden, joka on ainoa suomenkielinen julkaisu varsinaisesti tällä alalla, lukuunottamatta puolueen sanomalehdistöä, jotka kaikki ovat suosiollisia osuustoiminnalle, lakkauttaminen sai juuri osuustoiminnallisten liikkeiden taholta jyrkintä vastustusta.

Tietoisuuden levittäminen on osuustoiminnan tärkein tehtävä ja muut seuraavat itsestään.

KODIN OSASTO

JOKAINEN KOTI TERVEYDENHOITOLAKSI.

(Terveys-lehden mukaan)

Koska kokemus on näyttänyt, että terveyden takaisin saanti on vaikeaa, monesti mahdotontakin, pitäisi meidän kiinnittää suurin huomiomme terveydensäilyttämiseen. Ja koska hoitoloissa oleskeleminen vie sekä aikaa että varoja, olisi päästävä siihen, että **jokainen koti olisi terveydenhoitola.** Jokaisessa kodissa pitäisi tarkoin valvoa ihmisen kalleinta maallista omaisuutta terveyttä ja siitä hetkestä lähtien, kun uusi elämä alkaa ympärilleen ruumista kutoa äidin kohdussa ja vieläpä sitä ennenkin, sillä vanhempien terveydentilasta ja elintavoista riippuu mitä suurimmassa määrässä, millaisen ruumiin — vahvan ja terveenkö vaiko sairaudelle alttiin — lapsi saa.

Jos tarkastamme hoitotapoja, mitä uudemmissa parantoloissa — välttämättömiä kirurgisia tapauksia lukuunottamatta — käytetään, niin huomaamme, että ilma, valo, vesi, lepo ja puhdas ravinto ovat siellä suurimpina tekijöinä, lääkehoito on melkein kokonaan syrjäytetty. On nähty, että milloin sairaus ei ole liian pitkälle päässyt, nuo yllämainitut hoitokeinot ovat voineet avustaa ruumista poistamaan itsestään taudin. Siinä tuleekin tämän uudemman hoitotavan suuri hyödyllisyys esiin: se auttaa ruumista ajamaan ulos vihollisen, eikä huumaa hermostoa kipuja tuntemattomiksi kuten lääkkeet hetkeksi tekevät, jonka perusteella ihmiset sitten tavaliisesti luulevat tulleensa terveiksi, kunnes lääkkeen vaikutuksen lakattua tauti uudelleen nostaa päänsä

Jos nyt luonnon itsensä meille tarjoamat apukeinot: ilma, valo, vesi ja oikein valittu ravinto ovat niin voimakkaat, että ne kykenevät tauteja ihmisruumiista poistamaan tai — selvemmin sanoen, jos ne voivat vahvistaa ja avustaa ruumista, niin että se saattaa puhdistaa itsensä (sillä ruumiin omat elimethän korjaustyön tekevät, niin on meillä täysi syy otaksua ja uskoakin, että samat keinot käytettynä ruumiin vastustuskyvyn vahvistamiseksi ja lisäämiseksi, ennenkuin sairaus on päässyt siementään ruumiiseen kylvämään, tuottavat monta vertaa paremmat tulokset ja tekevät ruumislinnan ympärille niin lujan muurin, etteivät tautien nuolet hevillä sitä läpäisemään pysty. Vihollinen muurien ulkopuolella ei paljoakaan peloita, jos varustukset ovat lujat, linnaan sisälle päässeenä on sitä vaikea voittaa.

Ei ole lainkaan mahdotonta edes jossain määrin ottaa jokapäiväisessä elämässä käytäntöön tuollaisia yksinkertaisia terveydensäilytyskeinoja. — Maamies ei tosin jouda makailemaan auringonpaisteessa kesähelteillä, silloinhan on hänen paras työaikansa, mutta hän voi vallan hyvin heittää vaatteet yltään ja miehen hellutellessa viikatetta, lämmittää hertas aurinko talven töissä ja pakkasessa jäykistyneitä jäseniä. Tällainen aurinkokylpy on sitäpaitsi paljon hyödyllisempi kuin joutilaana makaaminen päivänpaisteessa, sillä vilkas ruumiinliikunto auttaa ihon toimintaa ja ainevaihdosta.

Huone-ilmaan kiinnitetään aivan liian vähän huomiota. Puut ovat kalliita — ei hennota laskea lämmintä ulos, vaikka se "lämmin" on tavallisesti sangen epämiellyttävää laatua. Onhan muuten todistettu asia, että puhdas ilma lämpenee pikemmin ja on kuivempaa kuin ihmisruumiin erilaisten eritteiden saastuttama ilma, joten ei taloudelliseltakaan kannalta katsoen ole ollenkaan epä-edullista pitää huoneilma puhtaana, terveydellisistä syistä puhumattakaan.

Mutta mitä hyödyttää ruumiin pesu, mitä voimistelut ja muut vahvistushommat, jos ravinto pysytetään sillä kurjalla kannalla, jolla se on. Ajatelkaamme suomalaisen päivittäisiä ruoka-annoksia. Aamuisin ajetaan tyhjään vatsaan kupillinen, kaksikin. Aamiaiseksi annetaaan hapanta leipää ja suolakalaa runsaasti, silavat, perunat, puurot j.n.e. seuralaisinaan. Muutaman tunnin perästä ryypätään taas kahvia, pian seuraa raskaasti sulava päivällinen, sitten iltapäiväkahvi ja illallinen, ja vihdoin seuraa vatsaparalle muutamien tuntien lepo, kunnes seuraavan päivän ankara työ alkaa uudelleen. Huonosti hoidetut hampaat eivät saa ruokaa kunnollisesti hienonnetuksi, eikähän nykyajan ihmisillä aikaakaan näy olevan ruuan pureskelemiseen. Ihmetellään sitten mistä tulee vatsakatarri, mistä syöpä, mistä monet muut sisätaudit, vaikka ihmiset itse suuresti ahkeroivat näitä tauteja saadakseen, käyttämällä vaikeasti sulavia ja vatsaa, suolistoa ja verta turmelevia aineksia, jollaisia ovat eläinkunnasta otetut ruuat, kaikki n.s. nautinto-aineet ja erilaiset lääkkeinä käytetyt myrkyt. On aivan käsittämätöntä, kuinka ihmiset ennemmin tyytyvät kantamaan kaikenlaisia tuskallisia tauteja ruumiissaan kuin kieltäytyvät terveydelle vaarallisista elintavoista, varsinkaan kun kieltäymys ei tuntuisi vaikealle, sillä ruumis, joka alussa vastustaa jokaista elintavan muutosta tottuu pian uuteen järjestykseen ja muutaman vuoden kuluttua se jyrkästi panisi vastaan vanhoihin elintapoihin palaamista.

Ruumis on vain välikappale, sisäinen, näkymätön ihminen on käskijä ja hallitsija Onko se järkevä vai järjetön, onko sen tahto raitis ja terve vaiko turmiollisiin nautintoihin taipuvainen, siitä riippuu mitä suurimmassa määrässä ruumiin hyvinvointi ja elinvoima.

Siis — jokaisessa kodissa auki akkunat auringolle — sekä sille, joka taivaanlaelta yllemme lämpöä ja elinvoimaa valaa kuin sillekin, joka terveenä järkenä ja elämänilona sielussamme asuu, nostaen meidät pikku huolten ja kipujen yläpuolelle! Näin tulee kukin koti aivankuin voimanlähteeksi, josta jokainen perheenjäsen ammentaa terveyttä tarvitsematta tuhlata varoja ja aikaa hakiessa apua vieraista parantoloista.

L. L—NEN.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

Pyydän kysyä josko Toverittaren toimitus eli lukijat voisivat antaa vastausta allaolevaan kysymykseen:

Meillä on lehmä joka yskii ja köhii tavattomasti. Suusta valuu kuolaa ja silmistä ja sieraimista valuu märänsekaista märkää. Minkä luulette silloin lehmää vaivaavan. Onko sellaisen lehmän maito terveellistä lasten syötäväksi?

Lehmä on sairas, joten san maito ei ole terveellistä **kenenkään syötäväksi.**. Oireista päättäen voi lehmässä olla tuberkuloosi (keuhkotauti). **Pelto ja Koti-lehti** on parempi auktoriteetti tämän tapaisiin kysymyksiin vastaamaan.—Toim.

Levittäkää Toveritarta.

SANANEN NAISEN ASEMASTA.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

jyyden, kaipuun ja toivonsa tulevaisuuteensa.

Mutta voimaa sinulle on antanut vain äidin rakkaus, joka on sinussa kätketty kestävämpänä ja laajempa kuin mikään toinen.

Sitä rakkauden voimaa ei sinusta voinut taistelu hävittää, sitä korkeinta luomakunnan ja syvintä ihmisyyden tunnetta ei voi kukaan sinulta viedä. Se on se voima, joka tulee sinut voittoon viemään. Tietoiseksi tultuasi työläisrivien syvistä joukoista johon luokkaan kuuluvan naisen osalle on leskettu suurin taakka. Sillä vallasnainen ei tunne olevaa orjuutta siinä mitassa, koska hän säästyy toimeen tulon huolista.

Nykyinen järjestelmä jakaa luokat vastakkain omistaviin ja omistamattomiin ja etupäässä omistamattomassa luokassa on nainen ja mies pakoitettu ponnistelemaan yhdessä yhteisten etujen saavuttamiseksi, jossa taistelussa he pakostakin oppivat tuntemaan molempien sukupuolien mukanaolon välttämättömyyden.

Sosialismi, jonka omistamatoin luokka omistaa itselleen, vaatii kaikille yhtä suuret oikeudet ja myös velvollisuudet, joten noinenkin uskaltaa taas yrittää kohota tietoisten miestovereiden rinnalla hänelle kuuluvaan ihmisarvoonsa. Myöskin nykyistä oikeuden omistusta ei suoranaisesti määrää yksilöllinen voimakkuus, vaan järki, jota on naisellakin mahdollisuus käyttää ja kehittää miehen toverina ja tulos yhteisistä ponnistuksista on että raa'an joukkovoiman mahti alkaa horjua ja ihmisyys sekä järki saa enemmän tilaa kehittyäkseen, joten nainenkin kykenee kohoamaan vuosisatojen hautausmaastaan, joksi hyvällä syyllä voi kutsua naisen entistä asemaa.

Siis, nainen! Opi itse ajattelemaan, opi ottamaan opinohjakset käsiisi voidaksesi olla taistelu- ja samalla elämäntoveri miehen rinnalla. Kylvä rakkautesi voimalla taisteluissa sitkistyneet siemenet jälkeläisiisi, joiden voimaa ei kykene kapitalismin mahtivalta murtamaan eikä kieroja lakejaan esteeksi säätämään, sillä jo vapisee yhteiskunnan vanhat tukipylväät ja lahonneet räystäät tippuvat. Vain nutteria ponnistuksia ja voitto on sinun sekä taistelutoveriesi!

FENNJA.

Ammattitaitoisuus ja työväenliike

(W. N. Reivo Toverissa)

(Jatk.)

Yhtä vähän voitaisiin ammattitaitoisuutta kohottamalla saada aikaan lyhennystä palvelijattarien työajassa ja samalla säilyttää heille edes nykyinen palkkansa, puhumattakaan palkan korottamisesta. Unionistien väite, että kunnollisen ammattitaidon omaava työväestö tuottaa kahdeksassa tunnissa saman kuin ammattitai-